

علائم دیگر:

کاهش سطح اکسیژن خون و کبودی لبها
افت فشار خون
کاهش ضربان قلب
خرخر یا تنفس غیرطبیعی
تهوع و استفراغ
کاهش دمای بدن
کما

نکته مهم درباره نالوکسان

اثر نالوکسان ممکن است کوتاه‌تر از اثر بعضی اپیوئیدها، به‌خصوص متادون، باشد؛ بنابراین پس از پاسخ اولیه نیز پایش مداوم بیمار و احتمال برگشت دپرسیون تنفسی اهمیت زیادی دارد.

مسمومیت با مواد مخدر چیست؟

مصرف بیش از حد مواد افیونی یا داروهای شبه‌افیونی می‌تواند فعالیت سیستم عصبی مرکزی و به‌ویژه مرکز تنفس را کاهش دهد. شدت مسمومیت به نوع ماده، مقدار مصرف، راه مصرف و مصرف همزمان داروها یا مواد دیگر بستگی دارد.

مواد شایع

- تریاک و مشتقات آن
 - هروئین
 - متادون
 - ترامادول
 - فنتانیل و مشتقات آن
 - مورفین و سایر داروهای اپیوئیدی
- علائم هشداردهنده

سه علامت کلاسیک مسمومیت اپیوئیدی:

۱. کاهش سطح هوشیاری
۲. تنفس آهسته یا سطحی
۳. مردمک‌های تنگ

مسمومیت با مواد مخدر و داروهای

شبه‌افیونی

واحد آموزش سلامت

شهریور ۱۴۰۵

منبع اصلی:

Lavonas EJ, et al. 2023 American Heart Association Focused Update on the Management of Patients With Cardiac Arrest or Life-Threatening Toxicity Due to Poisoning. Circulation. 2023;148:e149-e184. DOI: 10.1161/CIR.000000000000116

مسمومیت
ناشی از
سوء مصرف
مواد مخدر

نکات مهم درباره برخی مواد

متادون:

اثر طولانی مدت آن می تواند موجب طولانی شدن دپرسیون تنفسی و نیاز به پایش طولانی تر شود.

ترامادول:

علاوه بر کاهش سطح هوشیاری و اختلال تنفسی، مصرف بیش از حد آن می تواند با تشنج و در برخی شرایط سندرم سروتونین همراه شود.

فنتانیل:

اوپیوئیدی بسیار قوی است و مصرف بیش از حد آن می تواند به سرعت موجب دپرسیون شدید تنفسی شود.

مراقبت های پرستاری

- پایش مداوم وضعیت تنفسی و سطح هوشیاری
- بررسی منظم مردمک ها
- کنترل علائم حیاتی و ریتم قلب
- حفظ ایمنی بیمار و پیشگیری از سقوط
- توجه به خطر آسیب راسیون
- ثبت دقیق میزان هوشیاری، تنفس و پاسخ به درمان
- بررسی احتمال مصرف همزمان چند ماده
- آموزش بیمار و خانواده درباره خطر مصرف مجدد و ترکیب مواد

به همراه بیمار توصیه کنید :

- بیمار را تنها نگذارید.
- در صورت کاهش هوشیاری یا اختلال تنفس، فوراً پرستار را مطلع کنید.
- بدون دستور پزشک به بیمار خواب آلود یا بیهوش غذا، آب یا دارو ندهید.
- در صورت مشخص بودن ماده مصرف شده، نام ماده و زمان تقریبی مصرف را به کادر درمان اطلاع دهید.
- از مخفی کردن اطلاعات مربوط به مصرف مواد خودداری کنید؛ این اطلاعات برای انتخاب درمان مناسب ضروری است.

علائم نیازمند اطلاع فوری به پرستار

قطع یا کاهش شدید تنفس، کبودی، بیهوشی، تشنج، افت شدید فشارخون یا عدم پاسخ به تحریک.

پیام پایانی:

مسمومیت با مواد مخدر یک وضعیت جدی و بالقوه تهدیدکننده حیات است. تشخیص سریع، حفظ راه هوایی، حمایت تنفسی و پایش مداوم می تواند نقش مهمی در نجات بیمار داشته باشد.

